

Krajowe Dni Działkowca 2019

Największe święto polskiego ruchu ogrodnictwa działkowego – Krajowe Dni Działkowca, odbyły się w sobotę, 7 września w hotelu „Sangate” w Warszawie. W uroczystościach wzięło udział prawie 300 osób – przedstawiciele władz samorządowych, członkowie Krajowej Rady PZD, Krajowej Komisji Rewizyjnej, a także reprezentanci 26 okręgów PZD, członkowie zarządów ROD, zasłużeńi działkowcy oraz uczestnicy konkursów krajowych.

Coroczne święto to wyraz solidarności całego środowiska i wyraźny znak, że idea ogrodnictwa działkowego jest wciąż żywa. To także forma podziękowania działkowcom za ich ciężką pracę oraz zaangażowanie włożone w budowanie społeczności działkowej i propagowanie ogrodnictwa.

Tegoroczne uroczystości oficjalnie rozpoczął prezes Polskiego Związku Działkowców – Eugeniusz Kondracki witając wszystkich gości. Następnie wprowadzono poczty sztandarowe. Za sztandarem Krajowej Rady PZD maszerowały poczty z 13 okręgów PZD: Kalisza, Legnicy, Pily, Łodzi, Małopolski, Opolskiego, Podlaskiego, Śląskiego, Pomorskiego, Toruńsko-Włocławskiego, Warmińsko-Mazur-

skiego, Wrocławia i Zielonej Góry. Po uroczystym wprowadzeniu sztandarów odśpiewano hymn narodowy oraz hymn PZD – „Zielona Rzeczpospolita”.

Następnie delegacja z prezesem Okręgu Śląskiego Józefem Noskim na czele wręczyła prezesowi PZD chleb dożynkowy. Po czym, symbolicznymi chlebkami dożynko-

wymi podzielono się ze wszystkimi uczestnikami uroczystości.

Po podzieleniu się dożynkowym chlebem, prezes Eugeniusz Kondracki zwrócił się do zebranej publiczności.

„Ruch ogrodnictwa działkowego powstał pod koniec XIX wieku, jednak potrzebę istnienia ogrodów widziano już w 1824 roku – wtedy właśnie powstał jeden z najstarszych ogrodów – Ogród w Koźminie Wielkopolskim, który w tym roku świętował jubileusz 195-lecia. Nasza tradycja jest długa – jesteśmy największą organizacją w Polsce. Niezależną i samodzielną. Ogrody zielone to nie tylko działki – to zielone płuca miast i miasteczek, które są bardzo potrzebne społeczeństwu. Te ponad 40 tysięcy hektarów, które tworzą zielone oazy w całej Polsce odgrywa też znaczącą rolę w przeciwdziałaniu zmianom klimatycznym. Może jesteśmy kroplą, ale jak wiadomo kropla drąży skałę. Dziś naszym celem jest nie tylko zachowanie tego co mamy, ale także dalszy rozwój. Zapotrzebowanie na działki jest bardzo duże. Wielu młodych

» str. 5

W NUMERZE

PZD WYWALCZYŁ DLA DZIAŁKOWCÓW KORZYSTNE ZAPISY USTAWY „ŚMIECIOWEJ” str. 3

OTWARTY PROGRAM OŚWIATOWY PZD str. 6

JAK PRZEKAZAĆ DZIAŁKĘ DZIECKU LUB WNUKOWI str. 6

WSPARCIE FINANSOWE PZD DLA ROD str. 7

Jubileusz 70-lecia „działkowca”

» więcej na str. 8

Krajowy Zjazd Delegatów PZD

Na XXX posiedzeniu Krajowej Rady PZD w dniu 6 września br. przyjęto zmianę terminu XIV Krajowego Zjazdu Delegatów Polskiego Związku Działkowców. Początkowo miał on się odbyć w dniach 06-07.12.2019 r., jednak uznano za zasadne przyspieszenie tego terminu. Zdecydowano, że XIV Krajowy Zjazd Delegatów PZD odbędzie się 18 października 2019 roku. E.Ch.

KALENDARZ DZIAŁKOWCA 2020

Polski Związek Działkowców wydał dla swoich członków kieszonkowy „Kalendarz działkowca” na rok 2020 w nakładzie 950 000 egzemplarzy. Kalendarze dostarczane są do ogrodów i bezpłatnie dystrybuowane wśród działkowców, w liczbie 1 kalendarz na działkę. Koszty wydania i dystrybucji publikacji pokrywa Jednostka Krajowa i okręgi.

Kalendarz został opracowany specjalnie dla działkowców i składa się z kalendarium (1 tydzień na stronie) i części informacyjnej. Znajdziecie w niej najważniejsze informacje na temat PZD, główne terminy obowiązujące działkowca, wyjaśnienia dotyczące opłat ogrodowych i składek członkowskiej, numery do telefonicznych porad prawnych i ogrodniczych organizowanych przez okręgi i Jednostkę Krajową, a także wykaz danych teled adresowych do OZ.

ładne wydanie, poręczny format, przejrzysty układ kalendarium i części informacyjnej sprawią, że nie będziesz mógł się bez niego obejść.

Już dziś zgłoś się do swojego zarządu po odbiór „Kalendarza działkowca 2020”.

Otwarty Program Bezpieczeństwa w Rodzinnych Ogrodach Działkowych PZD

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców w dniu 6 września 2019 r. uchwaliła Otwarty Program Bezpieczeństwa w Rodzinnych Ogrodach Działkowych PZD. Przygotowanie i uchwalenie programu przed końcem obecnej kadencji stanowiło dla Związku jedną z priorytetowych spraw, ponieważ dostrzeżona została potrzeba natychmiastowego podniesienia poziomu bezpieczeństwa, a wypracowanie nowych standardów i środków ochrony wymaga czasu, pracy i zaangażowania.

Program bezpieczeństwa składa się z trzech podstawowych bloków tj. infrastruktury, działań formalnych i edukacyjnych oraz współpracy zewnętrznej ROD.

Doświadczenie uczy jednak, że mimo wprowadzenia najbardziej zaawansowanych metod poprawiających bezpieczeństwo, ciągle najlepsze efekty daje połączenie przezorności i wzajemnej troski. Dlatego też niezbędne będą dalsze działania podejmowane w kierunku poprawy stanu bezpieczeństwa, w tym wytyczenie kierunków zmierzających do tego, aby ROD stały się

bezpiecznymi i przyjaznymi miejscami sprzyjającymi rekreacji i wypoczynkowi.

Otwartość programu przyjętego przez Krajową Radę PZD oznacza, że jest on programem ramowym i powinien być ciągle rozbudowywany i udoskonalany. Ma wytyczać podstawowe kierunki działalności i funkcjonowania każdego ROD. Program zawiera wiele propozycji działań i inwestycji poprawiających stan bezpieczeństwa oraz działania formalne i edukacyjne, których realizacja ma również istotne znaczenie. Program znaczną uwagę poświęca współpracy ze-

wewnętrznej prowadzonej na linii ROD – policja, straż miejska oraz samorządy.

W zakresie infrastruktury ROD program skupia się na konieczności jej unowocześnienia lub zbudowania nowej. Na dzień dzisiejszy ogrody działkowe nie mogą bowiem funkcjonować nie będąc wyposażonymi w siedziby zarządów ROD, gdzie przechowywana powinna być cała dokumentacja ogrodu i działkowców. Nie sposób wyobrazić sobie również nowoczesnego ogrodu na miarę XXI wieku, niewyposażonego w sprawne sieci wodne i energetyczne.

Celem programu jest unowocześnienie ogro-

dów i przekształcenie ich w miejsca przyjazne i bezpieczne. Realizacja programu bezpieczeństwa ROD, jest bezpośrednio związana z realizacją innych programów i uchwał przyjętych przez Krajową Radę Polskiego Związku Działkowców, które mają także bezpośredni wpływ na wzrost poziomu bezpieczeństwa w ROD. Programy te dotyczą zagadnień takich jak: wdrożenie i stosowanie regulacji dotyczących ochrony danych osobowych, budowa siedzib dla zarządów ROD, realizacja otwartego programu rozwoju, powoływanie kolegiów prezesów czy otwartego programu oświatowego PZD. Przez te bezpośrednie powiązania z innymi programami jest to obecnie jeden z najważniejszych programów obowiązujących w Związku, a jego wagi i znaczenia w najbliższej przyszłości nie sposób przecenić.

Pełna treść programu została opublikowana na łamach Biuletynu Informacyjnego nr 6/2019. M

Chcesz wiedzieć więcej?

Odwiedź NAS na... www.pzd.pl

Samorządowe dotacje dla ROD

Inwestycje i remonty w ROD są bardzo kosztowne. Środki finansowe jakimi dysponują te podmioty, jak i Związek w wielu wypadkach nie są wystarczające na wykonanie drogiej inwestycji. Dlatego tak ważne jest, aby Okręgi i poszczególne ROD występowały o dofinansowania swoich działań z budżetów miast, czy gmin oraz innych możliwych pomocy finansowych płynących z zewnątrz – chociażby z tzw. budżetów obywatelskich lub środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, jak i funduszy unijnych.

Możliwość występowania o dotacje celowe z urzędów gmin daje ROD ustawa o ROD z dnia 13.12.2013, a konkretnie art. 17. Szeroka współpraca z samorządami, w szczególności działania podejmowane przez Krajową Radę PZD, jak i Okręgi oraz Zarządy ROD sprawia, że w budżetach poszczególnych gmin zabezpieczane są środki na realizację inwestycji i działań w ROD. Samorządowcy doceniają znaczenie ROD i ich pozytywny wpływ na życie poszczególnych miast i społeczności lokalnej. Wykazują również zrozumienie dla potrzeb inwestycyjnych poszczególnych ROD. Cieszy, że z roku na rok coraz więcej włodarzy miast i gmin w swoich budżetach przewiduje środki finansowe na wsparcie ROD. W roku 2018 z takiej pomocy skorzystało 356 ROD w 23 okręgach. Kwota wsparcia finansowego wynosiła 6 719 480,56 zł, a łączna wartość wszystkich inwestycji opiewała na kwotę 13 128 418,33 zł.

Również i w tym roku dobra współpraca z samorządami – rozmowy, spotkania – aktywność ze strony Krajowej Rady PZD, Okręgów i Zarządów ROD doprowadziła do tego, że w budżetach poszczególnych samorządów zabezpieczono środki na dotacje celowe dla ROD. Podpisano wiele umów z konkretnymi miastami i gminami, a dzięki przekazaniu środków realizacja zaplanowanych inwestycji może się rozpocząć.

Godną podkreślenia jest tegoroczna inicjatywa Adama Struzika, marszałka województwa mazowieckiego, który uruchomił nowy program wsparcia dla działkowców. W ramach Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Działkowców (MIAD) można było ubiegać się o wsparcie na budowę i modernizację infrastruktury ogrodowej, a pula dofinansowania wynosiła aż 5 milionów złotych. Budowa i modernizacja świetlic, zakup sprzętu ogrodniczego, wymiana oświetlenia i ogrodzeń czy też instalacja monitoringu to inwestycje, które zostaną wykonane dzięki dofinansowaniu z budżetu Mazowsza. W ramach programu wpłynęły 92 wnioski i wszystkie otrzymały dofinansowanie.

Rok 2019 to już kolejny rok, kiedy Rada Miasta Kielce uchwaliła środki budżetowe na dotacje dla kieleckich ROD. Również i tym razem jest to kwota aż miliona złotych! Ze środków finansowych skorzysta w bieżącym roku 14 ogrodów zlokalizowanych na terenie miasta. W gronie inwestycji dominuje przede wszystkim monitoring terenów ROD, remonty sieci energetycznych, budowa ogrodzeń zewnętrznych czy zagospodarowanie terenu ogólnego użytku.

Po raz pierwszy dotację z Urzędu Miasta Wrocławia otrzymał Okręgowy Zarząd PZD we Wrocławiu w kwocie 250 000 zł z przeznaczeniem na inwestycje i remonty w rodzinnych ogrodach.

Ponad 93 000 zł – to kwota jaką Urząd Miejski w Suwałkach dofinansował Rodzinne Ogrody Działkowe działające na terenie miasta. Pieniądze trafią do pięciu ogrodów. Będą przeznaczone na budowę lub modernizację infrastruktury służącej wszystkim użytkownikom działek.

Zkolei Urząd Miasta Śrem wsparł działalność ROD dotacją w wysokości 60 tysięcy złotych. Ze wsparcia skorzysta 9 ogrodów.

W budżecie Urzędu Miasta Świdnica na dotacje dla Rodzinnych Ogrodów Działkowych zarezerwowano 30 tysięcy złotych. Pieniądze mają pomóc w budowie i remontach ogrodowej infrastruktury.

Rodzinne Ogrody w Stargardzie otrzymają od Urzędu Miasta 70 tysięcy zł. Dzięki dofinansowaniu, w ROD pojawią się nowe ogrodzenia, monitoring, zmodernizowane zostaną także parkingi i drogi dojazdowe.

ROD „Tulipan” w Bolesławcu otrzymał z Urzędu Miasta dotację w kwocie 50 tysięcy zł na dofinansowanie realizowanego remontu ogrodowej sieci wodociągowej.

Samorząd Miasta i Gminy Środa Wielkopolska zabezpieczył w planie finansowo-budżetowym na 2019 rok 125 tysięcy złotych na dotacje celowe dla 3 ogrodów. Środki będą przeznaczone na modernizację infrastruktury ROD, głównie instalacji wody miejskiej oraz wymianę ogrodzenia.

Powyższe informacje to tylko przykłady otrzymanego od samorządów wsparcia. Jednostek, które zechciały wesprzeć ogrody – co bardzo cieszy – jest o wiele więcej. Z pewnością środki pozyskane od samorządów przyczynią się do poprawy funkcjonowania wielu ROD i pomogą w realizacji pilnych i niezbędnych inwestycji. Te zrealizowane, wsparte dotacjami samorządowymi wskazują, że o takie dofinansowanie warto i trzeba się ubiegać. Podtrzymywanie dobrych relacji Zarządów ROD, jak i samych działkowców z samorządowcami i szeroka współpraca powinny być kontynuowane i realizowane w jeszcze szerszym zakresie jak dotychczas.

E.Ch

Na czerwcowym posiedzeniu Krajowej Rady PZD dyskutowano o funkcjonowaniu małych ROD. Powodem dyskusji były wnioski płynące z analizy przeprowadzonej przez PZD.

Większy może więcej

WPZD istnieją łącznie 1782 ogrody do 100 działek, co stanowi 38% wszystkich ROD w Polsce. Z analizy wynika, iż wiele z nich nie jest w stanie prawidłowo wykonywać obowiązków nałożonych przez Statut PZD, z uwagi na niewystarczające środki oraz kadre społeczne. Środki finansowe, które uzyskują małe ROD na działalność statutową pozwalają jedynie na wykonywanie podstawowych zadań. Większość małych ROD nie prowadzi inwestycji czy remontów, ponieważ nie dysponuje odpowiednim Funduszem Rozwoju ROD. Skutkuje to pogarszaniem stanu infrastruktury ogrodowej, a tym samym całego ogrodu. Niestety z pomocą nie przychodzą też sami działkowcy, którzy nie są zainteresowani partycypowaniem w większych inwestycjach, ponieważ wiązałoby się to ze zbyt dużym obciążeniem finansowym. Z prostej arytmetyki wynika, że im mniejszy ogród, tym mniej działkowców. A tym samym więcej do zapłaty przez pojedynczego działkowca. Dla wielu z nich koszty te byłyby niemożliwe do spełnienia.

Niestety małe ogrody nie cieszą się także zbyt dużym zainteresowaniem ze strony samorządów, co wiąże się z tym, iż rzadko otrzymują dotacje z budżetów gmin czy miast. W 2018 roku aż 94% małych ROD nie otrzymało żadnych środków zewnętrznych.

Zbadania wynika także, iż znaczna część ROD do 100 działek nie posiada siedzib dla zarządów ROD, bądź stan techniczny obiektów jest bardzo zły, co

ze względu na obowiązujące przepisy w zakresie ochrony danych osobowych, musi być szybko rozwiązane. W ROD do 25 działek aż 75% nie ma siedzib, a w ROD od 50 do 100 działek – 29%.

Problemem w wielu małych ogrodach jest także brak działalności oświatowej – w tym szkoleń, co pozbawia działkowców możliwości poszerzania wiedzy na tematy ogrodnicze. Wpływy roczne na Fundusz Oświatowy w najmniejszych ogrodach to średnio około 40 zł. Kwota ta nie pozwalała na zakup fachowej literatury, czy prowadzenia szkoleń dla działkowców. Zupełnie inaczej jest w dużych ROD, gdzie środki na tym funduszu sukcesywnie rosną. Dzięki czemu duże ogrody są w stanie prawidłowo realizować działalność oświatową.

Widać wyraźnie, że problem małych ROD jest poważny i należy się nad nim pochylić. Związek musi wypracować praktyczne rozwiązania dla tych ROD, które nie w pełni realizują zadania statutowe, organizacyjne i finansowe. Wszystko to ma zmierzać do poprawy funkcjonowania małych ROD.

Krajowa Rada PZD na czerwcowym posiedzeniu podjęła uchwałę dotyczącą działań, które cały Związek powinien podejmować, aby małe ROD mogły nie tylko dalej funkcjonować, ale także rozwijać się, by stały się miejscem zachęcającym do wypoczynku – zarówno działkowców, jak i społeczność lokalną.

A.R.

Klimat się zmienia – coraz częściej doświadczamy upałów oraz długich przerw w opadach deszczu. Na domiar złego – jeśli się już pojawiają, to są gwałtowne i niszczące. Woda obficie spływa, zamiast wsiąkać w glebę.

Działkowcy z ROD dla powodzenia upraw, potrzebują wody – szczególnie w okresie letnim. Niestety przy dużym obciążeniu i poborze wody następuje przesilenie w pracy pomp i dochodzi do częstych awarii. Przy braku syste-

matycznej kontroli poziomu lustra wody w studniach, dochodzi do momentów krytycznych i wody w nich po prostu brakuje.

Brak wody w trakcie upałów wielokrotnie problem, co powoduje naciski ze strony działkowców na zarządy ogrodów, by te rozwiązały problem jak najszybciej. Zarząd jest oczywiście po to, aby problemy rozwiązywać, ale są pewne granice jego możliwości i techniczne bariery. Niezadowolenie i brak zrozumienia działkowców często jest bardzo duży, a licząc na rozwiązanie sprawy

swoje skargi kierują wyżej – do okręgów, a także mediów.

W szczecińskim okręgu w ostatnim czasie problem dostępu do wody wystąpił w trzech ogrodach, które zaopatrują działki z własnych ujęć.

Niektórym działkowcom trudno było zrozumieć, że problemu nie da się rozwikłać od ręki i jego rozwiązanie wymaga dłuższych działań.

W jaki zatem sposób uchronić się przed takimi sytuacjami w przyszłości? Wniosek jest następujący – w ogrodach musi być zachowana proporcja między przychodami

i wydatkami. Nie można gospodarować bez rezerw na tzw. nieprzewidziane wydatki, a tymi właśnie są chociażby naprawy pomp. Rozwiązaniem jest racjonalna gospodarka finansowa w ogrodzie oraz utworzenie funduszu amortyzacyjnego, po to by gromadzić środki systematycznie i gdy zajdzie potrzeba pilnego usunięcia awarii lub naprawy, mieć je z czego sfinansować – bez potrzeby nagłego obciążania działkowców.

Jednak niezależnie od działań oszczędnościowo-finansowych należy propagować program oszczęd-

zania wody, jej racjonowania oraz gromadzenia w zbiornikach retencyjnych, a także zbierania deszczówki.

Problem z wodą w ogrodach z roku na rok narasta. Niestety nie wygląda na to, by w kolejnych latach było lepiej i sytuacja uległa znaczącej poprawie. Dlatego systematyczna konserwacja i remonty, stałe gromadzenie środków finansowych oraz gromadzenie wody, może ułatwić nam zabezpieczenie działek w wodę.

TADEUSZ JARZĘBAK

prezes Okręgu PZD w Szczecinie

PZD wywalczył dla działkowców korzystne zapisy ustawy „śmieciowej”

Od 3 września 2018 r., KZ PZD brał aktywny udział w pracach legislacyjnych dotyczących projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i niektórych innych ustaw, w celu poprawy gospodarki odpadami na terenie ROD. W ramach tych prac, analizował na bieżąco kolejne projekty nowelizacji ustawy „śmieciowej” oraz zgłaszał do nich propozycje i uwagi, w celu zabezpieczenia interesów ROD i działkowców. W ciągu roku, KZ PZD w sprawie nowelizacji ustawy śmieciowej wypowiedział się aż 4-krotnie.

Następnie, KZ PZD monitorował przebieg prac parlamentarnych dotyczących nowelizacji ustawy śmieciowej w Sejmie i Senacie RP, a przedstawiciele Związku brali aktywny udział w burzliwych i trudnych pracach komisji sejmowych oraz senackich. W szczególności zabierali głos broniąc zapisów umożliwiających ROD przechodzenie na gminny system odbioru odpadów na podstawie dobrowolnej pisemnej zgody, opowiadali się za utrzymaniem zaproponowanych przez Ministerstwo Środowiska maksymalnych stawek opłat za wywóz śmieci oraz postulowali obniżenie „kary” za wywóz odpadów w przypadku ich niesegregowania przez działkowców.

Ostatecznie Minister Środowiska, a następnie Sejm i Senat RP uwzględnił najważniejsze propozycje i uwagi Krajowego Zarządu PZD, ROD oraz samych działkowców, którzy wspierali Związek w pracach nad ustawą. W dniu 19 lipca została uchwalona przez Sejm RP nowelizacja ustawy śmieciowej, która została następnie uchwalona przez Senat RP oraz podpisana przez Prezydenta. Weszła ona w życie z dniem 6 września 2019 r. (z wyjątkiem niektórych przepisów, które wejdą w życie w terminie późniejszym).

Zgodnie z nowelizacją ustawy śmieciowej:

- ROD będą rozliczały wywóz śmieci na podstawie indywidualnych umów albo na podstawie systemu gminnego tj. deklaracji opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne. Nie będzie miała zastosowania do ROD ryczałtowa stawka opłaty za wywóz odpadów.
- w przypadku ROD, które będą rozliczały wywóz śmieci na podstawie deklaracji śmieciowych, gminy nie będą mogły narzucać ROD stawek wyższych niż maksymalne stawki opłat. Maksymalne stawki opłat za wywóz śmieci będą uzależnione od przeciętnego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem ustalaną na podstawie corocznego obwieszczenia Prezesa GUS. I tak,

zgodnie z najnowszym obwieszczeniem z 2019 r., ww. stawka opłaty nie będzie mogła przekroczyć 54,17 zł za odbiór pojemnika o poj. 1100 litrów lub 16,63 zł za odbiór worka o poj. 120 litrów. Za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności, gminy będą mogły ustalać stawki opłat w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności,

- ROD nie będą zobowiązane do przechodzenia na gminny system odbioru odpadów. W przypadku podjęcia przez radę gminy/miasta uchwały w sprawie objęcia nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne (w tym ROD) gminnym systemem wywozu odpadów, zarządy ROD będą mogły same zdecydować, czy chcą do tego systemu przystąpić. System gminny będzie dobrowolny, a nie tak jak jest obecnie – odgórnie „narzucany” ROD. Na objęcie ROD gminnym systemem odbioru odpadów, zarząd ROD będzie musiał wyrazić pisemną zgodę,

- wszyscy właściciele, użytkownicy wierzyci i posiadacze nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, w tym zarządy ROD i działkowcy będą zobowiązani do selektywnego zbierania odpadów. Niedopełnienie obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych będzie skutkowało zgłoszeniem tego faktu przez podmiot odbierający odpady komunalne do gminy, która w drodze decyzji nałoży na właściciela danej nieruchomości, w tym ROD co najmniej dwukrotną, a maksymalnie czterokrotną wysokość ustalonej przez gminę stawki opłaty,

- zgodnie z przepisami przejściowymi, najpóźniej w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, zostanie wyeliminowany z ROD ryczałtowy system wywozu odpadów komunalnych oraz zostaną obniżone stawki, które przekraczały maksymalne stawki opłat.

Wprowadzenie zmian w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach należy uznać za wielki sukces PZD. Warto tylko przy-

pomnieć, że o zmianę przepisów ustawy śmieciowej PZD walczy od 2012 r., kiedy to pojawiła się wielka reforma gospodarki odpadami i postanowiono, że odbiorem śmieci będą zajmować się gminy. Uchwalone zmiany z pewnością wpłyną na poprawę gospodarki „śmieciowej” w ROD, a co najważniejsze – na zmniejszenie opłat za wywóz śmieci, które w niektórych ogrodach są całkowicie niewspółmierne z ilością śmieci faktycznie wytwarzanych przez działkowców. **AP**

„Mój Ogródek” poradnik dla każdego działkowca

Miesięcznik „Mój Ogródek” to pismo mające charakter poradnika ogrodniczego, adresowane do każdego działkowca, hobbyisty ogrodnika, właściciela ogródka przydomowego, a także do tych wszystkich, którzy dopiero zaczynają „przygodę” z uprawą roślin.

Z „Moim Ogródkiem” można stworzyć atrakcyjne dekoracje zdobiące zarówno działkę, taras, balkon, jak i mieszkanie. Krok po kroku czytelnik pokierowany tek-

stem lub rysunkami instruktażowymi wykona omawiany pomysł bez większego wysiłku.

Dlaczego warto kupować „Mój Ogródek”?

- ✓ Pismo przekazuje tylko sprawdzone rady, a także wytyczne w stosunku do polecanych gatunków i odmian oraz zabiegów pielęgnacyjnych pasujących do naszych warunków klimatycznych.
- ✓ Udziela rad z zakresu wszystkich działów ogrodnictwa, a także odpowiada na pytania czytelników.
- ✓ Na łamach miesięcznika znaleźć można ważne dla każdego działkowca porady prawne związane z Regulaminem ROD.
- ✓ W „Moim Ogródku” nie ma przedruków z innych zagranicznych gazet. To w 100% polski miesięcznik, bez udziału obcego kapitału.
- ✓ „Mój Ogródek” kosztuje tylko 3,50 zł za aż 68 stron sprawdzonych porad ogrodniczych. Warto go mieć, najlepiej w prenumeracie – bo wygodniej i jeszcze taniej!

OBOWIĄZKOWA SEGREGACJA ŚMIECI NA TERENACH ROD

Zgodnie z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wszyscy właściciele, użytkownicy wieczystości, użytkownicy oraz posiadacze nieruchomości zamieszkałych oraz niezamieszkałych mają obowiązek segregowania odpadów. Oznacza to, że nie ma już możliwości wyboru – wszyscy muszą segregować śmieci, w tym również działkowcy z ROD. W przeciwnym razie, spotykają się z sankcjami za niesegregowanie odpadów. Wysokość kary jaka grozi za brak segregacji to wielokrotna opłata za wywóz śmieci (do czterokrotności), ustalana w drodze decyzji prezydenta miasta, burmistrza lub wójta.

To, w jaki sposób segregować odpady określa m.in. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów, które weszło w życie z dniem 1 lipca 2017 r. Zgodnie z nim, we wszystkich gminach oraz miastach do 30 czerwca 2022 r. muszą zostać ujednolicone zasady segregacji śmieci. Znaczną część gmin i miast dostosowała już swoje regulaminy utrzymania czystości i porządku oraz inne przepisy miejscowe do zapisów ww. rozporządzenia.

Zgodnie z rozporządzeniem segregacji mają podlegać: papier, szkło, metale, tworzywa sztuczne oraz odpady podlegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów. Będą również określone kolory pojemników przeznaczonych na poszczególne rodzaje odpadów.

Poniżej przedstawiamy podstawowe zasady segregacji śmieci

Do niebieskiego pojemnika oznaczonego napisem „Papier” będzie można wrzucać:

- opakowania z papieru lub tektury,
- gazety i czasopisma,
- katalogi, prospekty, foldery,
- papier szkolny i biurowy,
- książki i zeszyty,
- torebki i worki papierowe,
- papier pakowy.

Do pojemnika na papier NIE wrzucamy:

- papieru mocno zabrudzonego czy zatuszczonego,
- papieru powlekanego folią i kalki,
- kartonów po mleku i napojach,
- pieluch jednorazowych i innych materiałów higienicznych,
- worków po nawozach, cementie i innych materiałach budowlanych,
- tapet,
- innych odpadów komunalnych (w tym niebezpiecznych).

Do pojemnika zielonego oznaczonego napisem „Szkło” wrzucamy:

- butelki i stoiki szklane po napojach i żywności,
 - butelki po napojach alkoholowych,
 - szklane opakowania po kosmetykach.
- #### Do pojemnika na szkło NIE wrzucamy:
- szkła stołowego – żaroodpornego,
 - ceramiki, doniczek, fajansu i porcelany
 - zniczy z zawartością wosku,
 - żarówek i świetlówek,
 - szkła kryształowego,
 - reflektorów,
 - nie opróżnionych opakowań po lekach, olejach, rozpuszczalnikach,
 - termometrów i strzykawek,
 - monitorów i lamp telewizyjnych,
 - szyb okiennych i zbrojonych,
 - szyb samochodowych,
 - luster i witraży,
 - innych odpadów komunalnych (w tym niebezpiecznych).

Do żółtego pojemnika oznaczonego napisem „Metale i tworzywa sztuczne” wrzucamy:

- odkryte i zgniecione plastikowe butelki po napojach,
- nakrętki, o ile nie zbieramy ich osobno w ramach akcji dobroczynnych,
- opakowania po chemii gospodarczej, kosmetykach (np. szamponach, proszkach, płynach do mycia naczyń itp.),
- plastikowe opakowania po produktach spożywczych,
- plastikowe torebki, worki, reklamówki i inne folie,
- plastikowe koszyczki po owocach i innych produktach,
- aluminiowe puszki po napojach, sokach,
- puszki z blachy stalowej po żywności (konserwy),
- złom żelazny i metale kolorowe,

- metalowe kapsle z butelek, zakrętki stoików i innych pojemników,
 - folię aluminiową,
 - kartoniki po mleku i napojach - wielomateriałowe odpady opakowaniowe.
- #### Do pojemnika na tworzywa sztuczne i metale NIE powinno się wrzucać:
- strzykawek, wenflonów i innych artykułów medycznych,
 - odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
 - nie opróżnionych opakowań po lekach i farbach, lakierach i olejach,
 - zużytych baterii i akumulatorów,
 - zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
 - innych odpadów komunalnych (w tym niebezpiecznych).

Do pojemnika koloru brązowego oznaczonego napisem „Bio” będzie można wrzucać:

- gałęzie drzew i krzewów,
 - liście, kwiaty i skoszoną trawę,
 - trociny i korę drzew,
 - owoce, warzywa itp.,
 - niezaimpregnowane drewno,
 - resztki jedzenia.
- #### Do odpadów „Bio” NIE powinny trafić:
- kości zwierząt,
 - mięso i padlina zwierząt,
 - olej jadalny,
 - drewno impregnowane,
 - plyty wiórowe i MDF,
 - leki,
 - odchody zwierząt,
 - popiół z węgla kamiennego,
 - inne odpady komunalne (w tym niebezpieczne).

Pamiętajmy jednak, że na odpady zielone najlepszym miejscem jest kompostownik, w który powinna być wyposażona każda działka w ROD.

W rozporządzeniu nie została określona kolorystyka i nazewnictwo pojemników na pozostałe resztkowe odpady komunalne, w związku z czym, to na gminie spoczywa obowiązek określenia koloru i odpowiedniego oznaczenia pojemników lub worków na tego typu odpady. W praktyce, najczęściej są to pojemniki koloru czarnego. Do pojemnika z odpadami zmieszanymi będzie można wrzucać wszystko to, czego nie można odzyskać w procesie recyklingu, z wyłączeniem odpadów niebezpiecznych. Odpady niebezpieczne, takie jak zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane lekarstwa, zużyte świetlówki, odpady po żrących chemikaliach (np. środkach ochrony roślin), a także zużyty sprzęt RTV i AGD (tzw. elektroodpady) trzeba oddać w specjalnie wyznaczonych punktach m.in. w sklepach, aptekach, a także w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (organizowanych przez gminę). **MAP**

Owoce, warzywa i zioła z działki – mniej wydatków na zdrową dietę

Obecny sezon charakteryzuje się wysokimi cenami warzyw i owoców – co niekorzystnie odbija się na naszych domowych budżetach. Prognozy dotyczące rynku warzywno-owocowego wskazują na to, że wysokie ceny mogą utrzymywać się także w najbliższych latach. W tej sytuacji, użytkowanie działki w ROD i pozyskiwanie z niej świeżych owoców i warzyw jawi się jako rozwiązanie idealne. Choć obecnie ceny nieco spadły w porównaniu z tym, jak szybko w górę jęszcze w czerwcu, to i tak nadal zakup owoców i warzyw jest sporym wydatkiem. Poniżej prezentujemy ceny w obrocie hurtowym w Warszawie, na bazarze w Lublinie, Rzeszowie, Wrocławiu i Toruniu, które sprawdziliśmy we wrześniu br.

RZESZÓW

Warzywa:	rynek hurtowy
• kalafior – 6,50 zł /szt.	3,00–4,00 zł/szt.
• brokoły – 4,50 zł/szt.	3,50 zł/szt.
• por – 3,70 zł /szt.	2,00–2,50 zł/szt.
• czosnek – 1,00–2,00 zł	1,25–1,50 zł za główkę
• fasola szparagowa – 8,00–9,50 zł/kg	5,00–6,00 zł/kg
• koper do kiszenia – 1,00 zł/szt.	
• koper, natka, szczypiorek – 1,50–1,80 zł	1,00–1,20 zł/szt.
• kapusta – 4,00 zł/szt.	4,00–5,00 zł/szt.
• bakłażany – 8,00 zł/kg	
• marchew – 3,00 zł/kg	1,60–2,00 zł/kg
• buraki – 3,00 zł/kg	1,30 zł/kg
• pietruszka – 12,00 zł/kg	
• cebula żółta – 4,00 zł/kg	2,00 zł/kg
• dynia – 5,00 zł/kg	2,00–3,00 zł/kg
• brukselka – 8,50 zł/kg	6,00–7,00 zł/kg
• ziemniaki – 3,00–3,50 zł/kg	1,60–2,00 zł/szt.
• pomidory malinowe – 6,50 zł/kg	3,00–4,00 zł/kg
• pomidory zwykłe – 2,50–4,00 zł/kg	2,00–3,60 zł/kg
• papryka igotomska – 4,00 zł/kg	
• papryka czerwona – 8,50 zł/kg	3,50 zł/kg
• ogórki gruntowe – 4,50 zł/kg	1,60–2,00 zł/kg
• cukinia – 4,00 zł/kg	
Owoce:	
• orzechy laskowe – 13,00 zł/kg	
• jabłka w odmianach – 3,50 zł/kg	1,70–3,00 zł/kg
• koks pomarańczowa i szara reneta – 4,00–4,80 zł/kg	
• śliwki węgierki – 3,50 zł/kg	
• pozostałe śliwki – 3,00 zł/kg	1,50–2,00 zł/kg
• morele – 8,00 zł/kg	
• brzoskwinie – 4,00 zł/kg	
• borówki amerykańskie – 18,50 zł/kg	15,00–16,00 zł/kg
• maliny – 7,50 zł opakowanie 500 g/kg	11,00–14,00 zł/kg
• jeżyny – 7,00 zł/kg	

LUBLIN

Warzywa:
• bakłażan – 7–8 zł/szt.
• brokuł – 4 zł/szt.
• cebula – 4–6 zł/kg
• cukinia – 4 zł/kg
• czosnek – 2 zł/szt.
• dynia – 4 zł/kg
• fasola szparagowa – 8–9 zł/kg
• kalafior – 4–5 zł/szt.
• kalarepa – 2,5–3 zł
• kapusta biała – 5 zł/kg
• kapusta włoska – 6 zł/kg
• marchew – 3–4 zł/kg
• ogórek – 4,5–5 zł/kg
• papryka czerwona – 6–8 zł/kg
• pietruszka – 15 zł/kg
• pomidor gruntowy – 4 zł/kg
• pomidor malinowy, żółty – 7 zł/kg
• por – 4 zł/szt.
• sałata masłowa – 3,5–4 zł
• seler – 5–6 zł/kg
• ziemniaki – 3–3,5 zł/kg
Owoce:
• borówki amerykańskie – 22 zł/kg
• gruszki – 4,5–6 zł/kg
• jabłka – 3,5–4 zł/kg
• maliny – 14 zł/kg
• orzechy laskowe – 14–15 zł/kg
• śliwki – 3–5 zł/kg
• truskawki – 15 zł/kg
• winogrona – 8 zł/kg

TORUŃ

Warzywa:
• marchew – 2,5 zł/kg
• kalarepa – 3,20 zł/kg
• sałata – 1,8 zł/szt.
• pomidory zwykłe – 4,5 zł/kg
• pomidory malinowe – 5–7 zł/kg
• pietruszka – 8 zł/kg
• ogórek gruntowy – 4,5–5 zł/kg
• ogórek szklarniowy – 4 zł/kg
• cukinia – 4 zł/kg
• papryka – 4–5 zł/kg
• fasolka szparagowa – 7 zł/kg
• cebula – 4,5 zł/kg
• szczypiorek – 1,50 zł/pęczek
• koper – 2 zł/pęczek
• seler – 6 zł/kg
• por – 2,50 zł/szt.
• brokuł – 4 zł/kg
• buraki – 2–3 zł/kg
• ziemniaki – 2,30–4 zł/kg
• czosnek – 2,5 zł/główka
• dynia – 2,80–4,50 zł/kg
Owoce:
• śliwka – 2,5–3 zł/kg
• jabłka – 3–5,50 zł/kg
• borówka – 24 zł/kg
• malina – 10 zł/opakowanie 250 g
• jeżyna – 6 zł/kg
• pigwowiec – 8 zł/kg
• orzech włoski – 25 zł/kg

WROCLAW

Warzywa:
• pomidory – 5,99–6,99 zł
• czosnek – 2,99–3,99 zł
• cebula – 7,99–8,99 zł
• papryka czerwona – 3,50–5,99 zł
• fasolka szparagowa – 8,99–10,99 zł
• ogórki – 5,99–6,99 zł
• pietruszka – 11,99–16,99 zł
• kapusta – 4,99–6,99 zł
• ziemniaki – 3,49–4,49 zł
Owoce:
• jabłka – 1,99–3,99 zł
• gruszki – 1,22–4,99 zł
• winogrona – 8,99–10,99 zł
• borówka amerykańska – 8,99–11,99 zł
• truskawka – 8,99–11,99 zł
• malina – 6,99–9,99 zł

WARSZAWA

Warzywa:	rynek hurtowy
• fasolka szparagowa – 7,00 zł	
• pietruszka – 4,00 zł	
• por – 3,50 zł	
• chrzan – 13,50 zł	
• pomidory koktajlowe (import) – 11,00 zł	
• pomidory malinowe – 3,80 zł	
Owoce:	
• jabłka – 3,00 zł	
• borówka amerykańska – 18–20 zł	
• jeżyna bezkolcowa – 16 zł	
• maliny – 12,00 zł	
• orzechy laskowe – 10 zł	
• orzechy włoskie – 20 zł	
• morele – 6–7 zł/kg	
• nektaryny – 6 zł/kg	
• śliwki – średnio 6–8 zł/kg	
• winogrona białe – 9 zł/kg	
• winogrona ciemne – 9 zł/kg	
Zioła:	
• bazylija – 6–10 zł	
• estragon – 6–10 zł	
• kolendra – 6–10 zł	
• lubczyk – 6–10 zł	
• majeranek – 6–10 zł	
• mięta – 6–10 zł	
• oregano – 6–10 zł	
• rozmaryn – 6–10 zł	
• tymianek – 6–10 zł	

Oczywiście do podanych cen hurtowych należy dodać marżę sprzedawców detalicznych (zwykle minimum kilka złotych), co pokazuje, iż zalecane przez dietetyków spożycie co najmniej 300-400 g owoców i warzyw dziennie, odczujemy wszyscy w naszych kieszeniach.

Biorąc pod uwagę, że wszystkie wspomniane rośliny i nie tylko te można uprawiać na własnej działce w ROD, widzimy doskonale ilu kosztów za niezbędną, bogatą w witaminy żywność, możemy na co dzień uniknąć. Działka więc, to idealne miejsce nie tylko do odpoczynku i rekreacji, ale także sposób na wyhodowanie – niewielkim nakładem sił i środków, własnych i zdrowych owoców oraz warzyw i ziół – w tym popularnych roślin przyprawowych.

Pokazuje to także, jak dobrze w obecnej sytuacji wpisuje się „Otwarty program nowoczesnego zagospodarowania i użytkowania działek na miarę potrzeb współczesnych rodzin”, opracowany w bieżącym roku przez Polski Związek Działkowców. Zalecany w nim powrót do pierwotnej funkcji działki, czyli nieskomplikowanej uprawy owoców i warzyw na własne potrzeby jest, jak widać, nie tylko trendem, ale potrzebą naszych czasów.

Maciej Aleksandrowicz,
Anna Ewa Michowska, Jadwiga Brzozowska,
Anna Melska, Blandyna Łubkowska

Pomagajmy pszczołom

W Polsce mamy około 470 gatunków pszczoł, które odgrywają znaczącą rolę w procesie zapylania roślin. Również tych, których owoce później trafiają na nasze stoły.

W powszechnej opinii panuje przekonanie, że pszczołom zagraża intensyfikacja rolnictwa. Tymczasem zagrożenie jest więcej i nie wszystkie zostały jeszcze dobrze zbadane. Okazuje się, że zagrożenie

niem, któremu z łatwością każdy z nas może przeciwdziałać jest... głąd. Pszczoły potrzebują nektaru i pyłku, które mogą znaleźć w roślinach, między innymi tych sadzonych na terenie ogrodów działkowych. Jednak nie wszystkie rośliny, które kwitną są przyjazne pszczołom. Dlatego tak ważne jest świadome tworzenie bazy pokarmowej – takiej, dzięki której te owady znajdą pożywienie niezbędne im do przetrwania i rozwoju. Sadząc odpowiednie kwiaty w swoim otoczeniu każdy z nas może pomóc tym pożytecznym owadom.

I właśnie z taką inicjatywą wyszli wiceprezes ROD „Leszczyńko” w Lesznie – Grzegorz Herman wraz z członkiem zarządu Grzegorzem Lewandowskim i Natalią Chudą. ROD „Leszczyńko” złożył wniosek na konkurs organizowany przez Fundację „Za górą, za lasami” w ramach programu „Z Kujawskim pomagamy pszczołom” i otrzymał grant w wysokości 6400 zł na realizację projektu – „Stworzenie łąki kwiatowo-zielnej oraz postawienie domków dla owadów na terenie ROD „Leszczyńko” w Lesznie”. Warto zaznaczyć, że

ROD „Leszczyńko” w Lesznie jest jedynym i pierwszym rodzinnym ogrodem działkowym w Polsce, który przystąpił do konkursu i otrzymał grant na realizację projektu.

O randze tego wyróżnienia może świadczyć fakt, że w odpowiedzi na konkurs wpłynęło 217 wniosków a Rodzinny Ogród Działkowy „Leszczyńko” okazał się jednym z 13 laureatów, wśród między innymi dwóch Parków Narodowych oraz kilku prężnych i doświadczonych organizacji pozarządowych.

Projekt ROD „Leszczyńko” zakładał posadzenie ponad 500 roślin oraz zamontowanie 5 domków dla owadów zapylających wraz z tablicami edukacyjnymi, informującymi o roślinach przy-

jaznych pszczołom oraz różnych gatunkach owadów zapylających. I tak się stało. W sobotę, 21 lipca wraz z innymi działkowcami, organizatorzy przystąpili do wspólnego sadzenia roślin. W akcji wzięło udział prawie 100 osób.

„Serdecznie zachęcamy wszystkich do sadzenia roślin przyjaznych pszczołom. Można to zrobić nie tylko na terenie ogrodu działkowego, ale również na balkonie, nawet najmniejszym! Więcej szczegółów o programie można znaleźć na stronie pomagamypszczołom.pl. Posadźmy wspólnie milion kwiatów przyjaznych pszczołom. My zaczęliśmy od ponad 500...” – zachęca inne ROD do udziału w projekcie Grzegorz Lewandowski. [ROD „LESZCZYŃKO”](#)

Fot. PZD

Fot. PZD

Fot. PZD

dokończenie ze ►► str. 1

ludzi na dorobku nie stać na wczasy na „RODOS”, trzeba starać się aby to przysłowiowe „RODOS” mieli na miejscu, w ogrodach działkowych. To zadanie dla wszystkich, by rodzinne ogrody rozwijać” – powiedział prezes Eugeniusz Kondracki.

W swoim dalszym wystąpieniu prezes poruszył też istotną kwestię otwierania się ogrodów na społeczności lokalne. Mówił również o szerokiej współpracy Związku i ogrodów z samorządami, i jak podkreślał, liczy na dalszą owocną i jeszcze lepszą współpracę.

Następnie głos zabrała Izabela Stelmańska, reprezentująca marszałka województwa mazowieckiego – Adama Struzika, która odczytała list od marszałka. Marszałek Struzik dziękował wszystkim działkowcom za ich pracę i trud wkładany w codzienną pielęgnację działek. Docenił także znaczenie ruchu ogrodnictwa działkowego w Polsce. Podkreślił również zbawienny wpływ ogrodów na środowisko. Na

koniec życzył wszystkim działkowcom radości i zadowolenia z pracy na działkach połączonego z przyjemnym wypoczynkiem.

Do gości zwrócił się również przewodniczący Rady Miasta Częstochowa – Zdzisław Wolski. W swoim wystąpieniu podkreślał dobrą wieloletnią współpracę z działkowcami. Dodał, że władze Częstochowy doskonale rozumieją i doceniają funkcję ogrodów działkowych oraz potrzebę ich rozwoju. Zadeklarował, że dalsza pomoc ze strony miasta będzie kontynuowana. Gościom z okazji najważniejszego święta działkowców przesłała w specjalnym liście także wicemarszałek Sejmu RP – Małgorzata Kidawa-Błońska. W miłych słowach pani marszałek podkreślała piękne idee i wartości jakie prezentują działkowcy. Wyraziła swoją wdzięczność za to, że pielęgnując swoje ogródki nieczym swój własny dom działkowcy dbają o to, aby takie wartości jak solidarność,

życzliwość i pomoc międzyludzka były wciąż żywe. Zapewniła także o swojej sympatii i uznaniu dla ogrodów działkowych i PZD.

Podczas tegorocznych Krajowych Dni Działkowca po raz pierwszy w historii PZD wyróżniono zasłużonych, długoletnich prezesów zarządów ROD. Specjalnie zaprojektowaną statuetką i dyplomami uhonorowano 23 prezesów ROD, którzy w tym roku zakończyli swoją wieloletnią działalność.

Eugeniusz Kondracki zwracając się do laureatów mówił o tym, że to właśnie dzięki takim ludziom ogrody się rodziły. Osobom, które nie szczędziły sił i z pełnym poświęceniem i determinacją pracowały na rzecz ogrodów i społeczeństwa. I za tę pracę i trud należą się słowa uznania i wielkie podziękowania.

Znaczącym i doniosłym wydarzeniem podczas uroczystości z okazji Krajowych Dni Działkowca jest uhonorowanie najbardziej zasłużonych działkowców i działaczy odznaczeniami związkowymi przyznanymi przez Krajowy Zarząd PZD.

Złotą odznakę „Zasłużony Działkowiec” otrzymało 13 najbardziej zaangażowanych w pracę na rzecz ogrodów działkowców. Odznaką „Za zasługi dla PZD” wyróżniono 11 osób, a medalem z okazji 120-lecia odznaczono 14 działkowców.

Pełnym wzruszenia i zaskoczenia podczas uroczystości był moment, kiedy to sami działkowcy dziękowali za wielki trud, ogromną pracę i wysiłek wkładany w prowadzenie całego Polskiego Związku Działkowców i rozwój Rodzinnych Ogrodów Działkowych, prezesowi PZD Eugeniuszowi Kon-

drackiemu. Delegacja działkowców ze Szczecina wręczyła prezesowi statuetki, a prezes ROD „Róża” okolicznościowy kryształowy puchar.

Istotnym i ważnym elementem uroczystości jest wystawa plonów i koszy dożynekowych. Nie inaczej było i w tym roku. Swoimi pięknymi kompozycjami pochwalili się działkowcy Okręgów z: Legnicy, Piły, Lublina, Szczecina, Śląskiego, Sudeckiego, Świętokrzyskiego, Pomorskiego, Toruńskiego-Włocławskiego i Wrocławia.

Tradycyjnie, jak co roku podczas Krajowych Dni Działkowca rozstrzygnięto krajowe konkursy.

„Na przestrzeni lat obserwujemy coraz większe zainteresowanie udziałem w konkursach. To bardzo cieszy. Należy zauważyć, że konkursy działkowe to nie tylko rywalizacja, to także wykorzystywanie ich w celu popularyzacji ogrodnictwa działkowego i promocji Rodzinnych Ogrodów Działkowych wśród społeczności lokalnych. Tegoroczne lustracje konkursowe pokazują wysoki poziom pod względem zagospodarowania oraz funkcjonalności, jaki reprezentują ogrody oraz same działki” – powiedział Józef Noski, przewodniczący Krajowej Komisji Konkursowej, prezes Okręgu Śląskiego PZD.

Tytuł „Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2019” otrzymały ex aequo:

- ROD „Pod Lasem” w Białej Podlaskiej
- ROD „Pod Kasztanami” w Żorach.

Zwycięzcom prezes Związku Eugeniusz Kondracki wręczył puchar, dyplom, tablicę okolicznościową

oraz nagrodę pieniężną w wysokości 5000 złotych.

Krajowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców postanowił również, że laureatami konkursu z tytułem „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2019” zostaje 10 ROD, wyróżnienia w poszczególnych kategoriach otrzymało 9 ROD, a wyróżnienia specjalne trafiły do 4 ogrodów.

Podczas Krajowych Dni Działkowca przyznano także nagrody w konkursie „Wzorowa Działka Roku 2019”. Laureatami konkursu, których działki otrzymały tytuł „Wzorowa Działka Roku 2019” zostało 20 działek. Krajowy Zarząd PZD przyznał również 11 wyróżnień.

Po uhonorowaniu wszystkich nagrodzonych i wyróżnionych raz jeszcze do zebranych zwrócił się prezes PZD Eugeniusz Kondracki.

„Dziękuję za to, że dziś tutaj jesteście i wspólnie możemy świętować. Dziękuję za waszą codzienną pracę w ogrodach, za działalność w Związku. Tworzymy jedną, wielką świadomą rodzinę. Wiemy jakie cele nam przyświecają, dokąd idziemy i co chcemy osiągnąć. Póki jesteśmy razem, zawsze będziemy potrafili działać na rzecz rozwoju i dalszego istnienia Rodzinnych Ogrodów Działkowych” – zakończył prezes PZD.

Podczas koncert zespołu Bene, którego akompaniament towarzyszył zebrany podczas całej uroczystości. Przy rytmach znanych i lubianych utworów goście ruszyli na parkiet. Następnie wszystkich zaproszono na wspólny obiad, gdzie w miłej atmosferze rozmawiano, dyskutowano i wymieniano doświadczenia na wiele tematów bliskim działkowcom.

EMILIA CHMIELIŃSKA

Jak powinna zostać wyliczona opłata ogrodowa od powierzchni działki?

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ROD, każdy działkowiec jest zobowiązany uczestniczyć w pokrywaniu kosztów funkcjonowania ROD w częściach przypadających na jego działkę, poprzez uiszczanie opłat ogrodowych.

Art. 33 ust. 1 ustawy o ROD stanowi również, że zasady ustalania i uiszczania opłat ogrodowych określa Statut PZD. Zgodnie z nim (§ 144 ust. 2) opłaty ogrodowe uchwała corocznie walne zebranie, które określa wysokość lub sposób wyliczenia tych opłat oraz termin ich uiszczenia, jednak nie później niż do 30 czerwca.

W praktyce, walne zebrania ustalają zwykle opłatę ogrodową w części np. związanej z zarządzaniem ROD – od powierzchni działki, a w części np. związanej z wywozem śmieci – od działki jako jednostki.

W przypadku ustalania części opłaty ogrodowej od działki jako jednostki nie ma większego problemu z wyliczeniem jej wysokości. Problem powstaje przy wyliczaniu części opłaty ogrodowej od powierzchni działki. W szczególności, gdy powierzchnia działki różni się między sobą w poszczególnych dokumentach – jest inna w planie zagospodarowania ROD, decyzji przydziałowej czy też opinii geodety. Takie sytuacje mają miejsce m.in. w tych ROD, gdzie plany zagospodarowania były tworzone w latach 70. i 80., a grani-

ce działek wyznaczane za pomocą mało precyzyjnych urządzeń. Wówczas powstaje pytanie, czy opłata ogrodowa powinna być naliczona od powierzchni działki wynikającej z planu zagospodarowania ROD, dokumentu dotyczącego prawa do działki, czy też protokołu związanego z pomiarami geodezyjnymi.

Odpowiedzi na powyższe zagadnienie udziela § 5 ust. 2 Regulaminu ROD, który wskazuje, że powierzchnia i granice działki muszą być zgodne z planem zagospodarowania ROD. Oznacza to, że podstawą wyliczenia

opłaty ogrodowej powinna być powierzchnia działki wynikająca z ww. planu. W sytuacji, gdy powierzchnia działki (rzeczywista) różni się od powierzchni określonej w planie, zarząd ROD po sporządzeniu zmiany planu zagospodarowania ROD oraz po podjęciu przez walne zebranie ROD stosownej uchwały w tej sprawie, powinien wystąpić z wnioskiem do OZ PZD o dokonanie zmiany planu. Zmiany w planie zagospodarowania ROD dokonuje OZ PZD w formie aneksu do planu, obejmującego obszar ROD, którego zmiana dotyczy.

W kontekście zmiany planu warto pamiętać, że zmiany w planie zagospodarowania ROD nie mogą powodować zwiększenia powierzchni działki poza normę określoną w ustawie o ROD, czyli 500 m². Minimalna powierzchnia działki ogrodowej nie została wskazana w przepisach obowiązujących w PZD.

Szczegółowa procedura uchwalenia oraz zmiany planu zagospodarowania ROD została opisana w § 29 Regulaminu ROD.

Otwarty Program Oświatowy PZD

Głównym założeniem działalności oświatowej Polskiego Związku Działkowców jest propagowanie wiedzy z zakresu ogrodnictwa, modernizacji i zagospodarowania ogrodów. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom samych działkowców, jak i realizując założenia działalności oświatowej Polski Związek Działkowców przygotował nowy program oświatowy, który 26 czerwca br. przyjęła Krajowa Rada PZD.

Program w pełni realizuje założenia ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, a w szczególności art. 4 mówiący o tym, jak ogromne znaczenie w rozwoju ogrodnictwa działkowego ma prowadzenie upraw ogrodnich, które wzbogacają różnorodność gatunkową, tak rzadką na terenach aglomeracji miejskich.

Priorytetowym punktem programu oświatowego jest szkolenie nowych działkowców. Dobór właściwych wykładowców, stosowanych metod kształcenia i po-

mocy naukowych – to niezbędne elementy, które należy brać pod uwagę organizując szkolenia. PZD podkreśla, że należy zrobić wszystko, aby szkolenie było merytoryczne i ciekawe, tak aby jego uczestnicy chętnie brali w nim udział i skutecznie wdrażali w życie uzyskaną wiedzę. Każdy nowy działkowiec powinien również znać przynajmniej podstawowe informacje dotyczące funkcjonowania ROD i PZD. Najistotniejsze jednak jest to, aby wszyscy działkowcy posiadali szeroką

wiedzę dotyczącą zastosowania nowych rozwiązań w ogrodnictwie działkowym, niezbędną do prawidłowego funkcjonowania i zagospodarowania działki w ROD. Opracowany i uchwalony program jest swoistym drogowskazem dla wszystkich zarządców ROD. Zawarte w programie założenia i wytyczne mają pomagać działkowcom w ich codziennej pracy, ale także ułatwiać prowadzenie upraw i przyczyniać się do uzyskiwania lepszych plonów. W założeniach programowych główny nacisk został położony na takie zagadnienia, jak:

- ✓ zagospodarowanie i modernizacja działek
- ✓ uprawę działki w myśl „Otwartego programu nowoczesnego zagospodarowania działek na miarę potrzeb współczesnych rodzin”.

Program ten propaguje łatwe, efektywne i atrakcyjne wizualnie metody produkcji własnych warzyw, owoców i ziół. Zachęca do podjęcia niestandardowych metod uprawy, co może być szczególnie atrakcyjne dla ludzi młodych (uprawy w skrzyniach, podwyższonych grządkach, pionowe w pojemnikach, łączenie upraw z roślinami ozdobnymi);

- ✓ niechemiczne metody ochrony roślin,
- ✓ agrotechnikę gleb i nawożenie roślin ogrodnich.

Przedstawione powyżej zagadnienia to niezbędne kompendium wiedzy dla każdego działkowca.

Polski Związek Działkowców doskonale jednak zdaje sobie spr-

wę z tego, że szkolenia z wiedzy podstawowej to za mało. Ogrodnictwo działkowe to bardzo złożony temat i wymaga nieustannego rozwoju i poznawania dostępnych rozwiązań korzystnych nie tylko dla działkowców, ale i dla środowiska naturalnego. Dlatego też założenia programu oświatowego przewidują szkolenia specjalistyczne, które obejmują następujące tematy:

- ✓ nowoczesną uprawę roślin sadowniczych
- ✓ warzywa i zioła na działce
- ✓ podstawy projektowania kącików ozdobnych i rekreacyjnych, dobór gatunków drzew ozdobnych na działce
- ✓ możliwości i zasady prowadzenia upraw ekologicznych na działce.

Polski Związek Działkowców swojej działalności oświatowej nie zawęży jednak tylko do szkoleń działkowców. Nieocenionym źródłem wiedzy są także różnorodne wydawnictwa PZD – książki i poradniki, kalendarze, broszury i ulotki, plakaty informacyjne, miesięczniki związkowe, filmy instruktażowe, publikacje na związkowych stronach internetowych i portalach społecznościowych. A wszystkie te materiały łączy jeden cel – propagowanie wiedzy z zakresu ogrodnictwa, modernizacji i zagospodarowania ogrodów, tak by te ponad 40 tysięcy hektarów terenów zielonych, które tworzą Rodzinne Ogrody Działkowe były wzorowym przykładem dla innych, którym bliska jest idea ogrodnictwa działkowego.

E. Ch.

Jak przekazać działkę dziecku lub wnukowi?

Szczegółowe kwestie przeniesienia prawa do działki reguluje art. 41 ustawy o ROD. Zgodnie z nim, dziecko/wnuczek może nabyć działkę po rodzicach lub dziadkach, na dwa sposoby.

1. Jeżeli, nabycie działki ma nastąpić za życia działkowca, należy podpisać z rodzicem lub babcią/dziadkiem umowę przeniesienia praw do działki i udać się z nią do notariusza, w celu potwierdzenia podpisów.

Następnie umowę wraz z wnioskiem o zatwierdzenie przeniesienia praw do działki należy przedłożyć zarządowi ROD, który ma 2 miesiące na złożenie oświadczenia o zatwierdzeniu wniosku bądź odmowie zatwierdzenia.

2. Natomiast w przypadku zamiaru nabycia działki po śmierci działkowca (niepozostającego w związku małżeńskim), dziecko lub wnuk zmarłego działkowca winien w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od dnia jego śmierci, złożyć do zarządu ROD wniosek o zawarcie umowy dzierżawy działkowej. Zarząd ROD będzie miał obowiązek zawarcia umowy dzierżawy działkowej, gdy stwierdzi, że:

- wpłynął tylko jeden wniosek o nabycie działki po zmarłym,
- osoba składająca wniosek jest dzieckiem lub wnukiem zmarłego działkowca oraz
- spełnia on przesłanki ustawowe do bycia działkowcem.

Umowa dzierżawy działkowej powinna być podpisana nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia śmierci działkowca, w zwykłej formie pisemnej (uwaga nie musi zawierać podpisów notarialnie poświadczonych). Kwestie nabywania działki po śmierci działkowca reguluje art. 38 ustawy o ROD. W sytuacji, gdy zmarły rodzic lub babcia/dziadek pozostawali w związku małżeńskim, pierwszeństwo w nabyciu działki przysługuje żyjącemu współmałżonkowi. Jeżeli nie będzie on zainteresowany nabyciem prawa do działki, o działkę będą mogły ubiegać się pozostałe osoby bliskie (w tym dzieci i wnuki).

Po nabyciu prawa do działki nabywca będzie zobowiązany uiścić na rzecz ROD opłatę, o której mowa w § 147 ust. 1 pkt 1 Statutu PZD (stosownie do § 147 ust. 4 Statutu PZD).

Wzór umowy przeniesienia praw do działki, wniosku o zatwierdzenie przeniesienia praw do działki, umowy dzierżawy działkowej, wniosku o zawarcie umowy dzierżawy działkowej, dostępne są na stronie internetowej PZD, www.pzd.pl (zakładka PRAWO – WZORY DOKUMENTÓW). MAP

Zmiany klimatyczne a rola ogrodów działkowych

W ostatnich latach zmiany klimatu są już wyraźnie zauważalne i stają się coraz bardziej dotkliwe. Kolejny rok z występującymi gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, w tym suszą i falami upałów, dokucza wszystkim. Wysokie temperatury (powyżej 30) są bardzo niebezpieczne dla zdrowia i życia, a szczególnie odczuwalne są w miastach.

Każdy wie, że w upalny dzień szuka się ochłody w cieniu drzew. Ale tych drzew i zieleni jest coraz mniej. Panuje tendencja do zabudowywania wszystkich wolnych parceli, w tym także mniejszych i większych skwerów zielonych. Nasze miejskie aglomeracje to w większości betonowe pustynie, z zanieczyszczonym przez tysiące aut powietrzem. A w czasie upałów zamieniają się w prawdziwy „żar tropików” nie tylko leżący się z góry, ale i promieniujący od ścian budynków i ulic, które w ciągu dnia bardzo się nagrzewają, zaś w nocy, oddają ciepło otoczeniu. Często właśnie w wyniku tego działania temperatura nocą nie spada poniżej 25. Według klimatologów

w miastach występuje efekt wyspy cieplnej. Zjawisko to zauważalne jest zwłaszcza nocą, kiedy różnica temperatury między miastem, w którym rozgrzane betonowe i asfaltowe powierzchnie oddają ciepło a terenami podmiejskimi czy wiejskimi, jest największa.

Zbyt wysoka temperatura to śmiertelne zagrożenie dla naszego życia. Naukowcy alarmują, że wśród mieszkańców miast z powodu upałów drastycznie wzrasta śmiertelność, zwłaszcza wśród osób powyżej 65. roku życia. Upały są także niebezpieczne dla dzieci. Według Raportu Rady Europejskiej Akademii Nauk EASAC (rada doradztwa naukowego tworzona przez akademie nauk z 27 krajów

UE), fala upałów w Europie Zachodniej w roku 2003 spowodowała w miastach zgony ponad 70 tys. osób, zaś w 2010 – 56 tys.

Jak przeciwdziałać tym zagrożeniom?

Przed wszystkim nasze społeczeństwo musi sobie uświadomić, jak ważna jest zieleń w mieście, a więc parki, zieleńce i przede wszystkim ogrody działkowe – zwłaszcza stare, z tradycjami, gdzie rosną duże drzewa. Zamiast je wycinać, powinniśmy je chronić i leczyć, bo tylko one są w stanie obniżyć temperaturę miast, zwiększyć wilgotność powietrza i je oczyścić, przeciwdziałać postępującemu smogowi. Ogrody działkowe – zielone wyspy w mieście – są naszym

ratunkiem przed zagrożeniami, jakie niesie globalne ocieplenie się klimatu.

To rośliny – drzewa i krzewy oraz inne uprawiane przez działkowców, a nawet trawa, sprawiają, że temperatura na danym obszarze tak szybko się nie podnosi. W sąsiedztwie zieleni – zwłaszcza w cieniu drzew, przy fali upałów temperatura w dzień może się obniżyć nawet o 10°C. Dlaczego? Ponieważ z liści drzew paruje woda, która obniża temperaturę otoczenia. Jak wykazały badania, z jednego dużego drzewa może wyparować w ciągu doby nawet 200–400 l wody. Schłodzenie, które w wyniku tego wyparowania powstaje odpowiada efektowi pracy 5 średnich klimatyzatorów działających całą dobę.

Dlaczego zieleń jest tak ważna?

Rośliny uczestniczą czynnie w redukcji gazów cieplarnianych.

W procesie fotosyntezy wykorzystują przeciw dwutlenek węgla, pochłaniają go, a w zamian oddają do otoczenia życiodajny tlen. Pochłaniając CO₂, drzewa i wszystkie rośliny zielone przeciwdziałają skutkom ocieplenia.

Upalnym latem nie powinno się kosić trawników. Owszem, wystrzyżony trawnik pięknie wygląda, ale ten estetyczny efekt będzie możliwy tylko wtedy, gdy w czasie upałów trawa będzie systematycznie podlewana. A wody zaczyna brakować. Zamiast estetycznego wyglądu mamy suche, żółte plące, bo skoszone trawniki w szybkim tempie wysycha. Trawniki niekoszone, z wysoką trawą, bądź łąki kwietne, przyniosą więcej korzyści niż tylko ładny wygląd. Taka trawa jest jednym z istotnych producentów tlenu i pochłaniaczy CO₂ oraz

zanieczyszczeń miejskich. Dlatego w ogrodach działkowych, w każdym wolnym miejscu ogólnego użytku, warto zakładać łąki kwietne. Zieleń to życie, zieleń to zdrowie. Chrońmy zatem nasze ogrody, nie pozwólmy, by miasta pozbywały się tej życiodajnej zieleni. Na świecie w wielu metropoliach dopiero od niedawna zaczęto dostrzegać zalety ogrodów. Zakładają się je obecnie nawet na dachach budynków (bo nie ma miejsca gdzie indziej), by żyć w pobliżu roślin i korzystać z ich pozytywnego wpływu.

W polskich miastach i miasteczkach mamy cenne ogrody – rodzinne ogrody działkowe, które są naszym ratunkiem w obliczu zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi. Musimy sprawić, by wszyscy dostrzegli i docenili ich rolę.

ELŻBIETA SIKORA

Siedziby dla zarządów ROD

Posiadanie siedziby przez zarząd ROD jest bardzo istotne i niezbędne do prawidłowego realizowania zadań i funkcjonowania ogrodu. Należy tu wspomnieć chociażby o przechowywaniu dokumentów, które w myśl obowiązującej ustawy o RODO muszą być w odpowiedni sposób zabezpieczone. Niewywiązywanie się z tego obowiązku grozi poważnymi konsekwencjami, co w dalszej kolejności może również finansowo dotknąć samych działkowców.

Budynek zarządu to także przestrzeń dla działkowców, która m.in. sprzyja społecznej integracji poprzez organizowanie spotkań z działkowcami, pozwala na rozwiązywanie problemów działkowców bezpośrednio na terenie ogrodu, umożliwia odpowiednie przeprowadzenie walnych zebrań z członkami.

Z danych PZD wynika, że swoich siedzib nie posiada 1013 rodzinnych ogrodów działkowych, co stanowi

22% wszystkich ogrodów zrzeszonych w PZD.

I dlatego wychodząc naprzeciw oczekiwaniom, a także realizując swoje obowiązki Prezydium Krajowej Rady w ubiegłym roku przyjęło uchwałę, która ma pomóc ROD w kwestiach dotyczących budowy siedzib. Na mocy tej uchwały Okręgowe Zarządy zostały zobowiązane do udzielania wszechstronnej pomocy merytorycznej w tym zakresie,

jak również sprawowania nadzoru nad jej wykonaniem. Inspektorzy ds. inwestycji zobligowani zostali do ścisłej współpracy z zarządami ROD w celu prawidłowego przygotowania wniosków oraz właściwej realizacji inwestycji. Zgodnie z uchwałą, zarówno Okręgowe Zarządy, jak i Jednostka Krajowa traktują priorytetowo ogrody planujące budowę siedzib, zarówno w zakresie pomocy merytorycznej, technicznej, jak i w przypadku złożenia wniosku o przyznanie dotacji.

Uchwała spowodowała większe zaangażowanie i aktywność zarządów ROD, które nie mają siedzib do podjęcia działań zmierzających do zmiany tej sytuacji. Krajowy Zarząd PZD dostrzegł to zaangażowanie i przyjął do realizacji Program budowy siedzib dla zarządów ROD oraz utworzył nowy rodzaj funduszu celowego, jakim jest Fundusz przeznaczony na budowę siedzib dla zarządów ROD. Został on do tej pory zasilony środkami w wysokości 1 miliona złotych, zaś przekazywane z niego dotacje służą tylko i wyłącznie realizacji programu budowy siedzib.

Z informacji przedstawionych przez Okręgowe Zarządy PZD wynika, że Program budowy siedzib dla zarządów ROD został zrealizowany w odniesieniu do 355 z 1013 rodzinnych ogrodów działkowych, co stanowi 35% ROD nieposiadających własnych siedzib.

Jednostka Krajowa zachęca zarządy ROD do udziału w programie budowy siedzib i korzystania z ww. Funduszu, zaś działkowców do aktywnego działania na rzecz promowania i propagowania idei budowy siedzib dla zarządów ROD – z korzyścią dla wszystkich.

ADRIANNA JÓZEFKIEWICZ

Fot. PZD

Wsparcie finansowe PZD dla ROD

Polski Związek Działkowców cały czas podejmuje działania w celu unowocześnienia infrastruktury rodzinnych ogrodów działkowych, jak i wsparcia poszczególnych ROD w rozwiązywaniu ich problemów. Rola Związku nie ogranicza się tylko do wskazywania potrzeb i wyznaczania celów. PZD stanowi realną i nieocenioną pomoc dla ROD, w tym w dużej mierze finansową. Polski Związek Działkowców wspiera finansowo ROD w trzech głównych formach: dotacji na inwestycje i remonty, dotacji na usuwanie klęsk żywiołowych oraz pożyczek z Funduszu Samopomocowego.

Dotacje na inwestycje i remonty

W upływającej kadencji wiele rodzinnych ogrodów działkowych otrzymało znaczną pomoc finansową ze strony PZD. Wsparcie od organów wyższych PZD w latach 2015-2019 (I półrocze) otrzymało łącznie ponad 2500 ROD na łączną kwotę bliską 20 milionów złotych. PZD wspiera ROD, które inicjują zadania inwestycyjno-remontowe i pragną unowocześnić i modernizować ogrody. Tym wszystkim działaniom przyświeca jeden cel – tworzenie warunków dla rozwoju ROD poprzez podnoszenie standardów technicznych, ekologicznych, społecznych, zwiększając dostępność ROD dla społeczności lokalnej.

Dotacje na usuwanie skutków klęsk żywiołowych

W wyniku występujących lokalnych powodzi lub podtopień oraz gwałtownych wichur, niektóre rodzinne ogrody działkowe doznały strat w infrastrukturze ogrodowej. Dla wszystkich struktur Związku najważniejszym działaniem było udzielenie ogrodom pomocy przy usuwaniu tych szkód i doprowadzeniu infrastruktury do stanu normalności, tak aby działkowcy mogli ponownie w ogrodzie funkcjonować. W latach 2015-2019 (I półrocze) wsparcie finansowe w tym zakresie Polski Związek Działkowców przekazał 46 ROD na łączną kwotę blisko 300 000 złotych. Przypomnieć należy, iż w latach ubiegłych wsparcie finansowe z Funduszu PZD przeznaczonego na usuwanie klęsk żywiołowych w ROD było znacznie wyższe, gdyż dokonane przez żywioł zniszczenia były większe i wystąpiły na znacznym obszarze naszego kraju. Świadczy o tym wielkość środków przekazanych w latach 2010-2018 dla blisko 240 ROD na kwotę ponad 2 milionów 330 tysięcy złotych.

Pożyczki z Funduszu Samopomocowego

Fundusz Samopomocowy to fundusz, z którego udzielane są niskoprocentowane pożyczki dla ROD, przeznaczone na realizację inwestycji i remontów w ogrodach. Spłata pożyczki rozłożona jest maksymalnie na 5 lat. Wsparcie w formie pożyczki z tego Funduszu pozwala zarządom ROD na realizowanie zaplanowanych zadań w krótszym, niż zakładano pierwotnie terminie, co bardzo cieszy także samych działkowców. W zrealizowanych inwestycjach widzą oni dobrze wydatkowane pieniądze, a co za tym idzie chętnie partycypują w spłacie zaciągniętych z Funduszu zobowiązań.

W minionej kadencji 2015-2019 (I półrocze) PZD udzielił pożyczek dla 168 ROD na łączną kwotę ponad 6 700 000 złotych. MK

ROD zieloną oazą w mieście

Coraz więcej osób marzy o porzuceniu miasta i zamieszkaniu w otoczeniu lasów, pól i jezior. Myśl o porannych widokach z okna pełnych zieleni, zamiast betonowej pustyni jest bardzo kusząca i poprawia samopoczucie. Takim marzeniom, a co za tym idzie ich realizacji sprzyja także modna ostatnio idea slow life (z ang. „powolne życie”).

Fot. PZD

Ci którzy pragną obcować z naturą coraz częściej wybierają także wypoczynek w gospodarstwach agroturystycznych, których na mapie Polski nie brakuje, a nowe pojawiają się jak grzyby po deszczu. Jednak z różnych

powodów nie każdy może sobie pozwolić na wyprowadzkę, czy dłuższy odpoczynek poza miastem. Alternatywą dla wszystkich spragnionych relaksu na łonie natury jest aktywne spędzanie czasu w rodzinnych ogrodach działkowych, które są zielonymi oazami na mapie, często bar-

dzo już betonowych miast. Tych zielonych punktów jest prawie 5000, zlokalizowanych w mniejszych i większych miastach w całej Polsce.

Wiele osób nie zdaje sobie sprawy z szerokiego wachlarza zalet i możliwości, jakie niesie za sobą odpoczynek w rodzinnych ogrodach działkowych. Zieleń uspokaja, kontakt z naturą znacząco obniża poziom stresu, który w dzisiejszym zagonionym świecie dotyka każdego z nas. Badania wykazują, że przebywanie w ogrodach ma korzystny wpływ na zdrowie psychiczne – sprzyja poprawie nastroju i pozwala skoncentrować myśli na pracy z roślinami i relaksie, zamiast na negatywnych emocjach.

Z kolei różnicowanie społeczne wśród działkowców

sprzyja integracji międzyludzkiej, w tym międzypokoleniowej. Wspólne dbanie o ogród pozwala także zacieśniać więzy rodzinne. Wypoczynek i zajmowanie się działką sprzyja pogłębieniu relacji – czy to rodziców z dziećmi, czy dziadków z wnukami. Dzieci uczą się odpowiedzialności i troski o środowisko. Poznają rośliny i warzywa oraz sposób ich uprawiania. Dorośli uczą najmłodszych także roli pożytecznych owadów, jakimi są chociażby pszczoły. Wspólne aktywne spędzanie czasu dostarcza również wiele powodów do zadowolenia i radości. Nasze życiowe akumulatory ładowane są pozytywną energią, co przekłada się na ogólną jakość życia.

Jednak mówiąc o zaletach działek należy zwrócić także uwagę na kolejny pozytywny aspekt z nią związany jakim jest wysiłek fizyczny, który towarzyszy pielęgnacji upraw. Co do zasady to wysiłek umiarkowany, a zatem z jego dobrodziejstw mogą czerpać zarówno seniorzy, jak i osoby

o obniżonej sprawności fizycznej oraz prowadzący na co dzień siedzący tryb życia. Taka współczesna „siłownia” na świeżym powietrzu to same plusy.

Uprawianie działki daje również dostęp do świeżych owoców i warzyw – bez sztucznych nawozów i chemii, która dziś jest wszechobecna i stanowi poważne zagrożenie dla naszego zdrowia. Wpisuje się to idealnie w bardzo modną ideę prowadzenia ekologicznego trybu życia. Przetworzy i potrawy przygotowane z warzyw i owoców z działki są nie tylko źródłem witamin i dobrego smaku, ale i satysfakcją z własnej pracy i jej efektów.

Nie można zapominać o jeszcze jednym, ale jakże istotnym znaczeniu rodzinnych ogrodów działkowych. To przecież zielone płuca miast, bez nich wiele z aglomeracji byłoby tylko betonowymi pustyniami. Roślinność ogrodu korzystnie wpływa

na poprawę jakości powietrza w bardzo zanieczyszczonych miastach. Smog – tak wszechobecny, jest bardzo poważnym zagrożeniem dla naszego zdrowia i życia. Dlatego tak ważne są te zielone punkty, bo ich obecność zdecydowanie poprawia jakość powietrza, a tym samym pozytywnie wpływa na zdrowie mieszkańców.

Zalety rodzinnych ogrodów działkowych można by wymieniać jeszcze bardzo długo. Dość powiedzieć, że dobroczynne działanie ogrodów doceniali już starożytni Egipcjanie i dla utrzymania dobrej kondycji stanu psychofizycznego stosowali tzw. hortiterapię (ogrodoterapię). Warto więc docenić mądrość przeszłych oraz obecnych pokoleń i do listy pasji oraz zainteresowań dopisać bycie działkowcem oraz spędzanie czasu na terenie rodzinnych ogrodów działkowych.

ADRIANNA JÓZEFKIEWICZ

Jubileusz 70-lecia „działkowca”

Miesięcznik „działkowiec” obchodzi w tym roku wspaniałą, siedemdziesiątą rocznicę istnienia. To pismo o ogromnych tradycjach, skupiające w sobie to, co najlepsze na polskim rynku publikacji ogrodniczych, a jednocześnie nieprzerwanie utrzymujące na nim pozycję lidera. O wyjątkowej wadze tego jubileuszu świadczy też fakt, że raczej nie znajdziemy na naszym rynku innego pisma, które by nieprzerwanie ukazywało się od roku 1949. A „działkowiec” od 70 lat, miesiąc w miesiąc, gości w domach swoich Czytelników.

To, że możemy w tym roku obchodzić tę imponującą rocznicę, to oczywiście zasługa całego sztabu ludzi, którzy zajmują się jego produkcją. Jednak najbardziej jest to zasługa naszych Czytelników. Gdyby nie oni, nie byłoby „działkowca”. To, że co miesiąc wybierają właśnie nas, daje nam energię do dalszego działania.

Warto przy tym choć w skrócie przypomnieć, jaką drogę przeszedł „działkowiec” przez te wszystkie lata.

Pierwszy numer „działkowca” był skromny – tylko 16 stron w czarno-białej szacie graficznej. Przeglądając to wydanie, nie sposób nie zauważyć ogromu zmian, jakie przeszedł miesięcznik od tego czasu, pozostając jednak zawsze wierny ideom ruchu ogrodnictwa działkowego. Bo przecież pismo to powstało z myślą o ogrodach działkowych – ich rozwoju, zagospodarowaniu i rozkwicie. W pierwszym numerze poruszano m.in. kwestie: „Ogrody działkowe w krajobrazie”, „Rola ogródka działkowego w racjonal-

nym żywieniu” – tematy jakże aktualne również i dziś.

Przez kolejne dziesięciolecia „działkowiec” zmieniał się wraz ze zmieniającymi się potrzebami swoich Czytelników – działkowców i ogrodników amatorów. Zwiększał objętość, zmieniał format i grafikę, wprowadzał kolorowe ilustracje, nowe działy. Zawsze starał się być blisko ogrodów i potrzeb swoich Czytelników. Stawiał na przystępną fachowość – rzetelne i praktyczne informacje podane w zrozumiałym sposób, treści z pierwszej ręki – nigdy zagraniczne przedruki. Zgromadził grono wspaniałych autorów i współpracowników, którzy dzielili się na łamach pisma swoją wiedzą i doświadczeniem. Współpracował prawie ze wszystkimi ośrodkami i instytucjami naukowymi w zakresie popularyzowania aktualnej wiedzy ogrodniczej. Przez lata to z „działkowca” można było dowiedzieć się o aktualnej sytuacji ogrodów działkowych i Polskiego Związku Działkowców, co po przemianach 1989 r., wielokrotnie pomagało zmobilizować działkowców w obronie ogrodów działkowych.

Przeglądając kolejne wydania miesięcznika, można zauważyć, że historia zatacza koło. Po kilkudziesięcioletnim trendzie na kwiatowo-wypoczynkowy sposób zagospodarowania działki, powraca moda na własne uprawy warzyw, ziół i roślin sadowniczych. To ogólnosiwiatowy trend, co-

raz bardziej widoczny także w Polsce. PZD wpisał się w tę modę, opracowując i wdrażając do realizacji Otwarty program nowoczesnego zagospodarowania i użytkowania działek na miarę potrzeb współczesnych rodzin, a „działkowiec” – promując własne uprawy na działce, wskazując atrakcyjne metody uprawy oraz „łatwe” i wartościowe gatunki i odmiany. W coraz bardziej przetworzonym przez człowieka świecie warto stawiać na produkcję własnej, zdrowej i wartościowej żywności!

Obcowanie z przyrodą niesie same korzyści, o czym nasi Czytelnicy wielokrotnie mogli się przekonać, czytając artykuły o hortiterapii, czyli leceniu ogrodem.

Szeroko rozumiane tematy zdrowia, urody i efektywnego wypoczynku są coraz częściej poruszane na łamach miesięcznika. To nasza odpowiedź na informacje o starzeniu się polskiego społeczeństwa, a także zmianie stylu życia na bardziej „stacjonarny”. Ogrody i aktywność na własnej działce mogą wiele zaoferować dla poprawy zdrowia i komfortu życia.

Rozwój pisma trwa nadal i choć czytelnictwo wśród Polaków zmniejsza się, miesięcznik „działkowiec” stale jest najchętniej wybieranym pismem ogrodniczym i w te 70. urodziny mamy tylko życzenie, aby tak pozostało na kolejnych co najmniej 70 lat!

Redaktor naczelny
mgr inż. EUGENIUSZ KONDRACKI

Jubileusze ROD

Uroczystości związane z jubileuszami ROD służą integracji społeczności działkowców, a także pielęgnowaniu tradycji ogrodu. To także dowód na trwałość istnienia ogrodu i doskonała okazja do podsumowania dotychczasowych jego dokonań i osiągnięć.

Polski Związek Działkowców prowadzi prawie 5 tysięcy rodzinnych ogrodów działkowych. Tradycja ruchu działkowego w Polsce liczy ponad 120 lat i wiele z tych ogrodów jest już wiekowych. Są także takie, które zbliżają się do swoich 200 urodzin. Jest nim uznawany za najstarszy Ogród w Polsce – ROD im. Powstańców Wielkopolskich w Koźminie Wielkopolskim, który w tym roku obchodził jubileusz 195-lecia.

Świętowane jubileusze idealnie wpisują się w założenia Otwartego Programu Rozwoju Społecznego ROD, który służy otwieraniu bram ogrodu na okolicznych mieszkańców i przeobrażaniu ogrodów działkowych w miejsca lubiane i chętnie odwiedzane przez lokalną społeczność. Podczas obchodów wręczane są także podziękowania i odznaczenia dla najbardziej zasłużonych działkowców ogrodu. Co wię-

cej, z tej okazji ROD otrzymuje od prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego okolicznościowy dyplom i puchar. Na uroczystości jubileuszowe zapraszani są przedstawiciele lokalnych władz, a także Okręgowego Zarządu. Jest to zatem święto nie tylko dla całej ogrodowej społeczności, ale dla wszystkich sympatyków i okolicznych mieszkańców.

W tym roku wiele ogrodów obchodziło i będzie obchodzić swoje okrągłe jubileusze m.in.: **120-lecie** ROD Agromet-Unia w Grudziądzu, **110-lecie** ROD im. T. Kościuszki w Katowicach, **95-lecie**: ROD im. 3 Maja w Ostrowie Wlkp. oraz ROD „Wujek” w Katowicach, **90-lecie**: ROD im. 1 Maja-Wolność w Częstochowie, ROD „Szczęść Boże” w Siemianowicach Śląskich i ROD „Róża Górnika” w Gliwicach. W 2018 roku świętowano m.in. **110-lecie** ROD im. S. Czarnieckiego w Ostrowie Wlkp. oraz **100-lecie** ROD „Szczęść Boże” w Tarnowskich Górach i **100-lecie** ROD „Elżbieta” w Chorzowie. Z kolei w 2017 roku wśród wielu jubileuszy obchodzono m.in.: **90-lecie** ROD „Stare Ogrody” i ROD im. Wojska Polskiego we Wrześni oraz **90-lecie** ROD „Rakowiec” w Warszawie. E. Ch.

Palenie ognisk ZAKAZANE!

Jesień to wzmożony czas prac porządkowych na działkach. Osłaniamy, zakrywamy, grabimy i sprzątam. Przypominamy, że nie wolno spalać na działkach żadnych odpadów! Zakazuje tego nie tylko Regulamin ROD (§ 133 pkt 5), ale przede wszystkim prawo powszechnie obowiązujące – ustawa o odpadach, ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminie. W wielu miastach w ogóle nie można palić ognisk, a na pewno na terenie całej Polski jest całkowity zakaz spalania odpadów poza instalacjami do tego przeznaczonymi (spalarnia śmieci).

Pomysłów na zagospodarowanie zgrabionych liści jest wiele. Wszystko zależy od tego czy

są one zdrowe, czy też porażone przez szkodniki i choroby. Jeśli są zdrowe, możemy przeznaczyć je na materiał do kompostowania (po połączeniu z innymi odpadami organicznymi można uzyskać uniwersalny, tani, doskonały kompost), wykorzystać jako zimowe okrycie bylin i wrażliwych krzewinek. Liście buku, dębu, olchy, orzecha rozkładają się bardzo powoli, nawet przez 3 lata. Warto je kompostować w oddzielnym kompostowniku. Porażonych chorobami liści (w tym również kasztanowców) nie należy kompostować! Można je zakopać w ziemi na głębokość co najmniej 30 cm.

Koniecznie zajrzyj do październikowego „działkowca”! Opisane tam patenty na liście sprawią, że jesień na działce będzie uporządkowana i bardzo kolorowa. ASB

Korzyści z nowoczesnego zagospodarowania i użytkowania działek w ROD

Rodzinne Ogrody Działkowe realizują szereg funkcji społecznych i przyrodniczych. Z założenia ustawy o ROD celem nadrzędnym ogrodów, jest zaspokajanie potrzeb rekreacyjnych społeczeństwa poprzez umożliwienie prowadzenia upraw ogrodniczych. Wychodząc naprzeciw aktualnym problemom, Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, 20 marca 2019 r. przyjęła „Otwarty program nowoczesnego zagospodarowania i użytkowania działek na miarę potrzeb współczesnych rodzin”.

Dobry kierunek rozwoju ROD

Wzmocnienie funkcji użytkowej ogrodów działkowych oraz przywrócenie pierwotnego przeznaczenia działki, jest ważnym krokiem w stronę bezpiecznej przyszłości ogrodnictwa działkowego w naszym kraju.

Promowanie wśród działkowców upraw, z wykorzystaniem wartościowych pod względem zdrowotnym

ogrodów działkowych. Zachęta do nowatorskich form i metod uprawy, jest szczególnie atrakcyjna dla młodych użytkowników działek, którzy chętnie nabywają nowych umiejętności. Dla mieszkańców miast użytkujących rodzinne ogrody działkowe, coraz większe znaczenie ma możliwość uprawy własnych ziół, owoców i warzyw. Ogrody użytkowe, najczęściej łączą warzywnik oraz

ru, ponieważ stale rosnący trend na zdrowy tryb życia – dietę bogatą w warzywa i owoce, aktywną formę spędzania czasu, dbałość o środowisko i otaczającą nas przyrodę, odzwierciedla aktualny kierunek rozwoju ogrodnictwa działkowego.

Inspiracją do nowoczesnego użytkowania działek, wzmacnia potrzebę istnienia ogrodów i przynosi korzyści samym działkowcom. Popularyzowane w Otwartym programie rośliny, to gatunki i odmiany owoców, warzyw i ziół, będące źródłem żywności o szczególnych walorach odżywczych i smakowych, które jednocześnie są łatwe w uprawie i nie wymagają intensywnej ochrony chemicznej. Z kolei zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie produkcji ogrodniczej, poprawia warunki socjalne mieszkańców miast.

Otwarty program nowoczesnego zagospodarowania i użytkowania działek wpisuje się w potrzeby polskich rodzin (również te ekonomiczne) oraz obecną sytuację na rynku owoców i warzyw. Biorąc pod uwagę wysokie ceny produktów ogrodniczych dostępnych w marketach i na lokalnych targowiskach, prowadzenie upraw i pozyskiwanie plonów w rodzinnych ogrodach działkowych z pewnością jest opłacane.

ANNA EWA MICHOWSKA
PZD Okręg w Lublinie

i łatwych w prowadzeniu gatunków i odmian roślin ogrodniczych, to fundamentalny element Otwartego programu, który tym samym realizuje ideę ogrodnictwa działkowego.

Pozyskanie własnych plonów z działki, to jeden z najczęściej podawanych przez działkowców argumentów, które przemawiają za korzystaniem z terenów rodzinnych

drzewa i krzewy owocowe z częścią ozdobną działki. Modne w ostatnim czasie są pionowe formy upraw w pojemnikach, podwyższone grządki oraz warzywa i zioła sadzone w skrzyniach.

Zyskują działkowcy

Określenie „świeże – prosto z działki” nabiera nowego wymia-

Wydawca:

Polski Związek Działkowców Krajowa Rada, ul. Bobrowiecka 1, 00-728 Warszawa

Redaktor prowadzący: Magdalena Kondracka

Opracowanie graficzne: Monika Gerlicka